

ت/ ۱۶۵۲۰

۲۲ / ۸ / ۱۳۷۵

بسمه تعالی

وزارت راه و ترابری

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۸/۱۳ بنا به پیشنهاد شماره ۱۶۵۳۸/۴۷/۴۱ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۷ وزارت راه و ترابری و در اجرای ماده (۲) آیین نامه چگونگی تنظیم و انعقاد توافقات بین المللی - مصوب ۱۳۷۱ - تصویب نمود:

وزارت راه و ترابری مجاز است نسبت به امضای مقدماتی موافقتنامه "حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت لیتوانی" در چهارچوب متن پیوست، اقدام کند و مراحل قانونی را تا تصویب نهایی پیگیری نماید.

حسین حبیبی

معاون اول رئیس جمهور

۱۳۷۵ / ۸ / ۲۱

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضائیه، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر معاون اجرایی رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، وزارت دادگستری، سازمان برنامه و بودجه، وزارت امور خارجه، وزارت اطلاعات، سازمان بازرسی کل کشور و دفتر هیات دولت ابلاغ می شود.

مقامهای هواپیمایی طرف متعاقد دیگر اعلام دارد، مقامهای هواپیمایی طرفهای متعاقد اهتمام خواهند نمود در مورد نرخهای مناسب به توافق برسند لیکن هیچ نرخى قبل از تصویب مقامهای هواپیمایی هر کدام از طرفهای متعاقد به موقع اجرا در نخواهد آمد.

۳- نرخهای تعیین شده به موجب مفاد این ماده تا زمانی که نرخهای جدید تعیین نشده باشد، به قوت خود باقی خواهد ماند.

ماده ۱۱

امنیت هوانوردی

۱- طرفهای متعاقد در راستای حقوق و تعهدات خود به موجب حقوق بین الملل، تأکید می نمایند که تعهد آنان در قبال یکدیگر برای حفظ امنیت هواپیمایی کشوری در برابر اعمال مداخله غیرقانونی، جزء جدا نشدنی این موافقتنامه را تشکیل می دهد.

طرفهای متعاقد بدون تحدید کلیت حقوق و تعهدات خود به موجب حقوق بین الملل، به ویژه برابر با مفاد کنوانسیون راجع به جرایم و برخی اعمال ارتكابی دیگر در هواپیما، امضا شده در توکیو به تاریخ بیست و سوم شهریورماه سال یک هزار و سیصد و چهل و دو هجری شمسی برابر با چهاردهم سپتامبر یک هزار و نهصد و شصت و سه میلادی، کنوانسیون راجع به جلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیما، امضا شده در لاهه به تاریخ بیست و پنجم دی ماه سال یک هزار و سیصد و چهل و نه هجری شمسی برابر شانزدهم دسامبر سال یک هزار و نهصد و هفتاد و کنوانسیون راجع به جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه امنیت هواپیمایی کشوری، امضا شده در موترال به تاریخ اول مهرماه سال یک هزار و سیصد و پنجاه هجری شمسی برابر با بیست و سوم سپتامبر سال یک هزار و نهصد و هفتاد و یک میلادی را عمل خواهند کرد.

۲- طرفهای متعاقد کلیه مساعدتهای لازم را برای جلوگیری از اعمال تصرف غیرقانونی هواپیماهای کشوری و سایر اعمال غیرقانونی علیه امنیت این هواپیماها، مسافران و خدمه آنها، فرودگاهها و تأسیسات هوانوردی و هر نوع تهدید دیگر علیه امنیت هواپیمایی کشوری را بنابه تقاضا در مورد یکدیگر به عمل خواهند آورد.

۳- طرفهای متعاقد باید در روابط دوجانبه خود برابر مقررات امنیت هوانوردی تعیین شده از سوی سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری که به عنوان ضمایم کنوانسیون هواپیمایی کشوری بین المللی شناخته شده اند تا حدودی که این مقررات امنیتی در مورد طرفها قابل اجراست عمل نمایند. آنها باید از گردانندگان هواپیمایی که محل ثبت آن هواپیما یا محل اصلی کار و یا اقامت دایم آنها در سرزمین طرفهای متعاقد می باشد و نیز گردانندگان فرودگاههای واقع در سرزمینهای خود بخواهند که برابر مقررات امنیت هوانوردی یاد شده عمل نمایند.

۴ - هر طرف متعاقد موافقت دارد که می‌توان از این گردانندگان هواپیماها درخواست نمود تا مقررات امنیت هوانوردی مورد اشاره در بند (۳) فوق را که از طرف متعاقد دیگر از لحاظ ورود به سرزمین خود، خروج از آن یا در مدت توقف در آنجا مقرر کرده رعایت کنند. هر طرف متعاقد باید اطمینان حاصل کند که در سرزمین او اقدامات کافی برای حفاظت از هواپیما و بازرسی مسافران، خدمه، لوازم همراه مسافر، اثاثیه مسافر، بار و خواربار هواپیما قبل و در زمان سوار شدن مسافران یا بارگیری به گونه مؤثر انجام می‌شود. هر طرف متعاقد همچنین باید با هر درخواست طرف متعاقد دیگر برای انجام اقدامات امنیتی ویژه معقول برای مقابله با یک تهدید خاص برخورد مثبت داشته باشد.

۵ - هنگامی که حادثه یا خطر بروز حادثه تصرف غیرقانونی هواپیماهای کشوری یا دیگر اعمال غیرقانونی علیه امنیت این هواپیماها، مسافران و خدمه آن، فرودگاهها یا تأسیسات هوانوردی رخ دهد، طرفهای متعاقد باید با تسهیل ارتباطات و دیگر اقدامات مناسب به منظور پایان دادن سریع و ایمن حادثه یادشده یا خطر مربوط به آن یکدیگر را یاری نمایند.

ماده ۱۲

تسلیم آمار

مقامهای هواپیمایی هر طرف متعاقد، بنا به تقاضای مقامهای هواپیمایی طرف متعاقد دیگر، اطلاعات و آمار مربوط به حمل و نقل انجام شده در سرویسهای مورد توافق توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده خود به یا از سرزمین طرف متعاقد دیگر را که به طور معمول توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده تهیه و به مقامهای هواپیمایی ملی خود تحویل می‌شود، در اختیار آنها قرار خواهد داد. کلیه اطلاعات اضافی آماری حمل و نقل مورد درخواست مقامهای هواپیمایی یک طرف متعاقد از مقامهای هواپیمایی طرف متعاقد دیگر در صورت تقاضا مورد شور و توافق بین دو طرف متعاقد قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۳

مشاوره و اصلاحات

۱ - هر طرف متعاقد یا مقامهای هواپیمایی آن می‌توانند در هر زمان از طرف متعاقد دیگر یا مقامهای هواپیمایی آن تقاضای مشاوره نمایند.

۲ - مشاوره مورد تقاضای یک طرف متعاقد یا مقامهای هواپیمایی آن در فاصله شصت (۶۰) روز از تاریخ دریافت تقاضا آغاز خواهد شد.

۳ - هر نوع اصلاح این موافقتنامه پس از آنکه دو طرف متعاقد انجام تشریفات قانون اساسی خود مربوط به انعقاد و لازم الاجرا شدن موافقتنامه‌های بین‌المللی را به یکدیگر اطلاع داده باشند، لازم الاجرا خواهد شد.

۴- با وجود مفاد بند (۳) اصلاح جدول مسیر ضمیمه این موافقتنامه ممکن است به طور مستقیم بین مقامهای هواپیمایی طرفهای متعاقد مورد توافق قرار گیرد. این اصلاحات پس از تأیید از طریق تبادل یادداشت دیپلماتیک، لازم الاجرا خواهد شد.

ماده ۱۴

حل اختلافات

۱- هرگاه در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه و ضمیمه (ضمایم) آن بین طرفهای متعاقد اختلافی بروز نماید، طرفهای متعاقد در مرحله نخست تلاش خواهند نمود تا اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند.

۲- هرگاه طرفهای متعاقد نتوانند اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند، می توانند توافق نمایند موضوع را برای کسب نظر مشورتی به هر شخص یا هیاتی ارجاع کنند.

۳- چنانچه طرفهای متعاقد نتوانند به موجب بندهای (۱) و (۲) فوق در مورد حل اختلاف به نتیجه برسند، برابر قوانین و مقررات مربوط، اختلاف به یک دیوان داورى سه نفره ارجاع خواهد شد که هر طرف متعاقد یک داور را معین خواهد کرد و دو داور تعیین شده درباره داور سوم توافق خواهند نمود. هر یک از طرفهای متعاقد ظرف شصت (۶۰) روز پس از وصول تقاضای ارجاع اختلاف به دیوان داورى، از طریق دیپلماتیک به تعیین داور خود مبادرت خواهد نمود و داور سوم نیز ظرف شصت (۶۰) روز بعد از آن تعیین خواهد شد. چنانچه هر یک از طرفهای متعاقد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند، بنابه تقاضای هر یک از طرفهای متعاقد، رئیس شورای سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری بر حسب مورد داور یا داورها را تعیین خواهد نمود، مشروط بر اینکه چنانچه رئیس شورای سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری از اتباع هر طرف متعاقد باشد، از نایب رئیس ارشد شورا و در صورتی که نامبرده نیز چنین ملیتی داشته باشد، از عضو ارشد شورا که در چنین وضع تابعیتی نباشد، درخواست خواهد شد که حسب مورد داور یا داورها را تعیین نماید.

در هر حال داور سوم از اتباع یک دولت ثالث خواهد بود و به عنوان رئیس دیوان داورى عمل خواهد کرد.

۴- دیوان داورى آیین نامه کار خود را تعیین خواهد نمود.

۵- طرفهای متعاقد تعهد می نمایند تصمیمات گرفته شده به موجب این ماده را رعایت کنند.

۶- مخارج دیوان داورى، شامل مخارج و دستمزدهای داوران به نسبت مساوی بین طرفهای متعاقد تقسیم خواهد شد. هرگونه مخارجی که توسط رئیس شورا در رابطه با دستورالعملهای بند (۳) این ماده بوجود آید به عنوان بخشی از هزینه های دیوان داورى محسوب خواهد شد.

ماده ۱۵

فسخ

هر طرف متعاقد می‌تواند در هر زمان قصد خود را مبنی بر فسخ این موافقتنامه به‌طور کتبی به طرف متعاقد دیگر اعلام نماید. این اعلام همان زمان به اطلاع سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری خواهد رسید.

در این صورت موافقتنامه دوازده ماه پس از دریافت اعلام فسخ توسط طرف متعاقد دیگر فسخ خواهد شد، مگر آن‌که اعلام فسخ پیش از پایان این مدت با تراضی طرفین پس گرفته شود. در صورت عدم اعلام وصول از سوی طرف متعاقد دیگر، اعلام فسخ چهارده روز پس از وصول آن به سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری دریافت شده تلقی خواهد شد.

ماده ۱۶

مطابقت با کنوانسیونهای چندجانبه

چنانچه موافقتنامه یا کنوانسیون عمومی چندجانبه حمل و نقل هوایی در مورد هر دو طرف متعاقد لازم‌الاجرا شود، این موافقتنامه و ضمیمه (ضمایم) آن به گونه‌ای اصلاح خواهد شد تا با مقررات چنین کنوانسیون یا موافقتنامه‌ای تطبیق نماید.

ماده ۱۷

ثبت

این موافقتنامه و ضمیمه (ضمایم) آن و کلیه اصلاحات آن نزد سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری به ثبت خواهد رسید.

ماده ۱۸

لازم‌الاجرا شدن

این موافقتنامه از تاریخ آخرین اطلاعیه هر طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر مبنی بر رعایت الزامات قانون اساسی خود درباره لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه به‌مورد اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۱۵

فسخ

هر طرف متعاقد می‌تواند در هر زمان قصد خود را مبنی بر فسخ این موافقتنامه به‌طور کتبی به طرف متعاقد دیگر اعلام نماید. این اعلام همان زمان به اطلاع سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری خواهد رسید.

در این صورت موافقتنامه دوازده ماه پس از دریافت اعلام فسخ توسط طرف متعاقد دیگر فسخ خواهد شد، مگر آن‌که اعلام فسخ پیش از پایان این مدت با تراضی طرفین پس گرفته شود. در صورت عدم اعلام وصول از سوی طرف متعاقد دیگر، اعلام فسخ چهارده روز پس از وصول آن به سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری دریافت شده تلقی خواهد شد.

ماده ۱۶

مطابقت با کنوانسیونهای چندجانبه

چنانچه موافقتنامه یا کنوانسیون عمومی چندجانبه حمل و نقل هوایی در مورد هر دو طرف متعاقد لازم‌الاجرا شود، این موافقتنامه و ضمیمه (ضمایم) آن به گونه‌ای اصلاح خواهد شد تا با مقررات چنین کنوانسیون یا موافقتنامه‌ای تطبیق نماید.

ماده ۱۷

ثبت

این موافقتنامه و ضمیمه (ضمایم) آن و کلیه اصلاحات آن نزد سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری به ثبت خواهد رسید.

ماده ۱۸

لازم‌الاجرا شدن

این موافقتنامه از تاریخ آخرین اطلاعیه هر طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر مبنی بر رعایت الزامات قانون اساسی خود درباره لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه به‌مورد اجرا گذارده خواهد شد.

ضمیمه جدول مسیرها

الف : مسیرهایی که قرار است توسط شرکت هواپیمایی (شرکتهای هواپیمایی) تعیین شده جمهوری اسلامی ایران مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

نقاط مبدا	نقاط واسط	مقصد	نقاط ماورا
هر نقطه‌ای در	کلیه نقاط	فرودگاه	کلیه نقاط
ایران بین‌المللی ...			

ب : مسیرهایی که قرار است توسط شرکت هواپیمایی (شرکتهای هواپیمایی) تعیین شده دولت لیتوانی مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

نقاط مبدا	نقاط واسط	مقصد	نقاط ماورا
هر نقطه‌ای در	کلیه نقاط	تهران	کلیه نقاط
در لیتوانی			

تذکر:

۱ - هریک از شرکتهای هواپیمایی می‌تواند نقاط واسط و نقاط ماورای مندرج در ضمیمه این موافقتنامه را مورد بهره‌برداری قرار دهد، مشروط بر اینکه بین نقاط یادشده و سرزمین طرف متعاقد دیگر، آزادی پنجم حقوق حمل و نقل اعمال نشود مگر اینکه بدین منظور براساس توصیه شرکتهای هواپیمایی تعیین شده، موافقتنامه‌ای بین طرفهای متعاقد منعقد شود.

۲ - نقاط واسط و نقاط ماورا در هریک از مسیرهای مشخص شده بنابه انتخاب شرکتهای هواپیمایی در هریک کلیه پروازها قابل حذف است.

۳ - تعداد و انواع هواپیماهای شرکتهای هواپیمایی تعیین شده در صورت تصویب مقامهای هواپیمایی طرفهای متعاقد بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده توافق خواهد شد.

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت لیتوانی

مقدمه:

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت لیتوانی باتمایل یکسان به انعقاد موافقتنامه‌ای به منظور تأسیس و بهره‌برداری از سرویسهای هوایی منظم بین سرزمینهای خود و ماورای این سرزمینها، نیز با تمایل به به‌کارگیری اصول و مقررات کنوانسیون مربوط به هواپیمایی کشوری بین‌المللی که در تاریخ شانزدهم آذر سال یکهزار و سیصد و بیست و سه هجری شمسی مطابق با هفتم دسامبر سال یکهزار و نهصد و چهل و چهار میلادی در شیکاگو جهت امضا مفتوح شده است، به شرح زیر موافقت نمودند:

ماده ۱

تعاریف

به جز در مواردی که فحوای عبارت، معنی دیگری را ایجاب نماید، از لحاظ این موافقتنامه:

الف: اصطلاح "کنوانسیون" به کنوانسیون هواپیمایی کشوری بین‌المللی که در تاریخ شانزدهم آذرماه سال یکهزار و سیصد و بیست و سه هجری شمسی برابر با هفتم دسامبر سال یکهزار و نهصد و چهل و چهار میلادی در شیکاگو برای امضا مفتوح شد، اطلاق می‌شود و شامل هر الحاقیه‌ای که به موجب ماده (۹۰) کنوانسیون یادشده و هر اصلاحیه، الحاقیه یا کنوانسیونی که به موجب مواد (۹۰) و (۹۴) آن تصویب شده است، تاجایی که این موارد برای هر دو طرف متعاقد نافذ باشد خواهد بود.

ب: اصطلاح "مقامهای هواپیمایی" در مورد جمهوری اسلامی ایران به "رئیس سازمان هواپیمایی کشوری" و هر شخص یا مقامی که مجاز به انجام وظایف فعلی آن سازمان یا وظایف مشابه آن باشد، و در مورد دولت لیتوانی.....

و هر شخص یا مقامی که مجاز به انجام وظایف فعلی..... آن باشد، اطلاق می‌شود.

پ: اصطلاح "شرکت هواپیمایی تعیین شده" به یک شرکت هواپیمایی که به موجب ماده (۳) این موافقتنامه تعیین شده و اجازه فعالیت یافته باشد، اطلاق می‌شود.

ت: اصطلاح "ظرفیت" در مورد یک هواپیما، به میزان بارگیری مؤثر آن هواپیما در یک مسیر یا قسمتی از مسیر و اصطلاح "ظرفیت" در مورد "سرویس توافق شده" به ظرفیت هواپیما در چنین سرویسی ضربدر دفعات پرواز هواپیمای یاد شده طی زمان معین در تمام یا قسمتی از مسیر، اطلاق می شود.

ث: اصطلاح "سرزمین" در مورد یک کشور به مناطق خاکی و آبهای سرزمینی مجاور آن که تحت حاکمیت و سلطه آن کشور است، اطلاق می شود.

ج: اصطلاحات "سرویس هوایی"، "سرویس هوایی بین المللی"، "شرکت هواپیمایی" و "توقف به منظورهای غیر حمل و نقل" به ترتیب دارای همان معانی است که در ماده (۹۶) کنوانسیون به آنها داده شده است.

چ: اصطلاح "نرخ" به قیمتی که بایستی برای حمل مسافر، بار همراه و غیر همراه پرداخت گردد و شرایطی که قیمتها به موجب آنها اعمال می شود از جمله قیمتها و شرایط مقرر برای آژانسها (نمایندگیها) و سایر خدمات جنبی به استثنای دستمزدها و شرایط حمل پست می باشد، اطلاق می شود.

ح: اصطلاح "جدول" به مسیرهای پیوست این موافقتنامه و کلیه اصلاحات آن که طبق ماده (۱۳) این موافقتنامه مورد توافق قرار می گیرد، اطلاق می شود.

جدول جزء لاینفکی از این موافقتنامه را تشکیل می دهد.

بدیهی است که عناوین مواد موافقتنامه حاضر، معانی هیچ یک از مقررات آن را به نحوی از انحاء محدود نمی کند یا توسعه نمی دهد.

ماده ۲

اعطای حقوق

۱- هر طرف متعاهد حقوق تصریح شده در این موافقتنامه را جهت انجام سرویسهای هوایی بین المللی منظم به وسیله شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاهد دیگر به شرح زیر به طرف متعاهد دیگر اعطا می کند:

الف: پرواز بدون فرود از فراز سرزمین طرف متعاهد دیگر،

ب: توقف در سرزمین یاد شده به منظورهای غیر حمل و نقل، و

پ: توقف در سرزمین یاد شده در نقاطی که برای آن مسیر، در جدول مسیر پیوست موافقتنامه

حاضر مشخص شده است به منظور سوار و پیاده کردن مسافر، بار و پست در حمل و نقل بین المللی.

- ۲ - استفاده از آزادی پنجم حقوق حمل و نقل، مشروط به موافقت شرکتهای هواپیمایی تعیین شده کشور اعطاکننده و تصویب مقامهای صلاحیتدار طرفهای متعاقد می باشد.
- ۳ - هیچ یک از مفاد این موافقتنامه به گونه ای تلقی نخواهد شد که شرکت هواپیمایی یک طرف متعاقد محق باشد در سرزمین طرف متعاقد دیگر، در قبال مزد یا کرایه، مسافر، بار یا پست به مقصد نقطه دیگری در سرزمین طرف متعاقد دیگر حمل کند.
- ۴ - در مناطق جنگی یا تحت اشغال نظامی یا در مناطقی که به این طریق تحت تأثیر قرار گرفته اند، انجام این قبیل سرویسها منوط به تصویب مقامهای صلاحیتدار مربوط خواهد بود.

ماده ۳

تعیین و اجازه

- ۱ - هر طرف متعاقد حق دارد یک یا چند شرکت هواپیمایی را برای انجام سرویسهای مورد توافق در مسیرهای مشخص شده تعیین و هر شرکت هواپیمایی تعیین شده را حذف کند یا تغییر دهد و مراتب را به طور کتبی به طرف متعاقد دیگر اعلام نماید.
- ۲ - پس از دریافت اعلامیه تعیین، مقامهای صلاحیتدار طرف متعاقد دیگر با رعایت مفاد بندهای (۳) و (۴) این ماده به شرکت هواپیمایی تعیین شده، بدون تأخیر اجازه مربوط را اعطا خواهند کرد.
- ۳ - مقامهای هواپیمایی یک طرف متعاقد می توانند از شرکتی که توسط طرف متعاقد دیگر تعیین شده بخواهند که مقامهای یاد شده را قانع سازد که شرایط مقرر در قوانین و مقرراتی را که به طور معمول برای انجام سرویسهای هوایی بین المللی برابر مفاد کنوانسیون توسط مقامهای یاد شده اعمال می شود، داراست.
- ۴ - هر طرف متعاقد حق دارد، در هر مورد که کشور متعاقد یاد شده، قانع نشده باشد که مالکیت عمده و کنترل مؤثر شرکت هواپیمایی مربوط، در دست طرف متعاقدی که شرکت هواپیمایی را تعیین نموده یا اتباع طرف متعاقد یاد شده است، از اعطای اجازه بهره برداری موضوع بند (۲) این ماده امتناع ورزد و یا هر شرطی را که برای اعمال حقوق مشخص شده در ماده (۲) موافقتنامه حاضر توسط آن شرکت هواپیمایی تعیین شده لازم بداند وضع نماید.

۵- در هر زمان پس از آن که مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده به مرحله عمل درآمده باشد، شرکت هواپیمایی که بدین نحو تعیین شده و اجازه کسب نموده، می تواند بهره برداری از سرویسهای مورد توافق را آغاز کند، مشروط بر آن که بهره برداری از این سرویسها مادامی که برخی برابر مفاد ماده (۱۰) این موافقتنامه در مورد سرویسهای یادشده لازم الاجرا نشده، انجام نپذیرد.

ماده ۴

تعليق و لغو

۱- هر طرف متعاقد حق دارد در موارد مشروح زیر اجازه بهره برداری صادره را لغو یا استفاده از حقوق مشخص شده در ماده (۲) این موافقتنامه را در مورد شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر معلق نماید یا هر شرطی را که ممکن است برای استفاده از این حقوق لازم باشد وضع نماید:

الف: در هر موردی که قانع نشده باشد مالکیت عمده و کنترل مؤثر آن شرکت هواپیمایی در اختیار طرف متعهدي می باشد که شرکت یادشده را تعیین نموده یا در اختیار اتباع طرف متعاقد یادشده است،

ب: در موردی که شرکت هواپیمایی یادشده قوانین یا مقررات طرف متعهدي را که این حقوق را اعطا نموده است رعایت نکند، یا

پ: در موردی که شرکت هواپیمایی یادشده به هر نحوی از انحاء عملیات بهره برداری را برابر مقررات موافقتنامه حاضر انجام ندهد.

۲- جز در مواردی که لغو یا تعليق یا وضع شرایط یادشده در بند (۱) این ماده به صورت فوری برای جلوگیری از نقض بیشتر قوانین یا مقررات لازم باشد، اعمال این حق فقط پس از مشورت با طرف متعاقد دیگر انجام خواهد گرفت. چنین مشورتی بین مقامهای هواپیمایی در اسرع وقت پس از دریافت درخواست مشورت آغاز خواهد شد.

ماده ۵

شمول قوانین و مقررات

۱- قوانین و مقررات یک طرف متعاقد که ناظر به ورود یا خروج هواپیمایی که به امر هوانوردی بین المللی اشتغال دارد یا ناظر به بهره برداری و هوانوردی چنین هواپیماهایی حین پرواز بر فراز یا در داخل سرزمین طرف متعاقد یادشده می باشند، نسبت به هواپیماهای شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر مجری خواهد بود.

۲- قوانین و مقررات یک طرف متعاقد که ناظر به ورود، اقامت موقت و خروج مسافران و کارکنان و بار یا پست از سرزمین آن است از قبیل تشریفات ورود و خروج و مهاجرت و نیز مقررات گمرکی و بهداشتی درمورد مسافران و کارکنان و بار یا پست حمل شده توسط هواپیمای شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر، در زمانی که در سرزمین یاد شده باشد اعمال خواهد شد.

۳- هر طرف متعاقد نسخه‌هایی از قوانین و مقررات مربوط مندرج در این ماده را بنابه تقاضا در اختیار طرف متعاقد دیگر خواهد گذاشت.

۴- شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد مجاز خواهد بود نمایندگیهای خود را در سرزمین طرف متعاقد دیگر دایر نماید. در صورت تعیین یک نمایندگی کل یا نمایندگی فروش کل، این نماینده برابر قوانین و مقررات مربوط جاری هر یک از طرفها منصوب خواهد شد.

۵- انتقال درآمدهای حاصله توسط شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد، برابر مقررات تسعیر ارزهای خارجی قابل اجرا در دو کشور صورت خواهد گرفت. طرفها همه امکانات خود را برای تسهیل در انتقال چنین درآمدهایی پس از کسر مخارج به کار خواهند گرفت.

ماده ۶

معافیت از حقوق گمرکی، سودبازرگانی و سایر عوارض

۱- هواپیمای شرکت تعیین شده یک طرف متعاقد که در سرویسهای بین‌المللی پرواز می‌نمایند و همچنین مواد سوختی و روغن موتور و سایر مواد مصرفی فنی و وسایل یدکی و لوازم مورد نیاز جاری و خواربار موجود در هواپیماهای شرکت هواپیمایی یک طرف متعاقد که مجاز به استفاده از مسیرها و سرویسهای موضوع موافقتنامه حاضر می‌باشند، به هنگام ورود یا خروج از سرزمین طرف متعاقد دیگر براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی، سودبازرگانی و هزینه‌های بازرسی و سایر عوارض یا هزینه‌های ملی معاف خواهند بود حتی اگر مواد یاد شده زمانی مورد استفاده قرار گیرد یا به مصرف برسد که هواپیماهای یاد شده بر فراز آن سرزمین در پرواز باشند.

۲- سوخت و روغن موتور و مواد مصرفی فنی و وسایل یدکی و لوازم مورد نیاز جاری و خواربار وارد شده به سرزمین یک طرف متعاقد توسط طرف متعاقد دیگر یا اتباع آن که فقط به منظور استفاده در هواپیماهای طرف متعاقد اخیرالذکر می‌باشند، براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی، سودبازرگانی و هزینه‌های بازرسی و سایر عوارض و هزینه‌های ملی معاف خواهند بود.

۳- سوخت و روغن موتور، سایر مواد مصرفی فنی و وسایل یدکی و لوازم مورد نیاز جاری و خواربار که در سرزمین یک طرف متعاقد، بار هواپیماهای شرکت هواپیمایی طرف متعاقد دیگر

می‌شوند و در سرویسهای بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرند، براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی، سودبازرگانی و مالیاتها و هزینه‌های بازرسی و سایر عوارض و هزینه‌های ملی معاف خواهد بود.

۴- لوازم جاری هوانوردی و همچنین مواد و لوازم نگهداری شده در هواپیماهای شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد، تنها با موافقت مقامهای گمرکی سرزمین طرف متعاقد دیگر در آن سرزمین قابل تخلیه است. در این صورت می‌توان این مواد را تا زمانی که برابر مقررات گمرکی به طور مجدد صادر شود و یا ترتیب دیگری در مورد آن داده شود تحت نظارت مقامهای نامبرده قرارداد.

۵- مسافران، اثاثیه مسافر و باری که از سرزمین یک طرف متعاقد در ترانزیت مستقیم می‌باشند و از حریمی که در فرودگاه بدین منظور اختصاص یافته خارج نمی‌شوند، فقط مشمول کنترل ساده‌ای خواهند بود. اثاثیه مسافر و باری که در ترانزیت مستقیم است از حقوق گمرکی، سودبازرگانی و سایر مالیاتها مشابه معاف خواهد بود.

۶- اسناد رسمی حاوی آرم رسمی شرکت هواپیمایی مانند برچسب چمدان، بلیط هواپیما، بارنامه، کارت اجازه ورود به هواپیما و جدول زمانبندی که به داخل سرزمین هر طرف متعاقد برای استفاده اختصاصی شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر وارد شده باشد از کلیه حقوق گمرکی، سودبازرگانی و یا مالیاتها براساس عمل متقابل معاف خواهد بود.

ماده ۷

هزینه‌های فرودگاهی و تأسیساتی

هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند برای استفاده از فرودگاهها و سایر تأسیسات تحت کنترل خود هزینه‌های عادلانه و مناسبی را وضع نموده یا اجازه وضع آن را بدهد. با وجود این، هر یک از طرفهای متعاقد موافقت دارد که این هزینه‌ها از آنچه هواپیماهای ملی آن طرف متعاقد که در سرویسهای مشابه بین‌المللی تردد می‌نماید و برای استفاده از این فرودگاهها و تأسیسات می‌پردازند، تجاوز نکند.

ماده ۸

مقررات ظرفیت و تصویب برنامه‌های پرواز

۱- شرکتهای هواپیمایی تعیین شده دو طرف متعاقد از رفتار عادلانه و متساوی برخوردار خواهند بود تا بتوانند برای انجام سرویسهای مورد توافق در مسیرهای مشخص شده از فرصتهای متساوی بهره‌مند باشند.

۲- درانجام سرویسهای مورد توافق، شرکتهای هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد منافع شرکت هواپیمایی طرف دیگر را منظور خواهد داشت تا به نحو غیرمقتضی در سرویسهای طرف دیگر در تمام یا قسمتی از همان مسیرها اثر نامطلوب ایجاد نشود.

۳- هدف اصلی سرویسهای مورد توافق که توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد انجام می شود تأمین ظرفیت کافی با ضریب بار مناسب برای رفع نیازمندیهای جاری ویشرینی شده معقول حمل مسافر و بار و پست بین سرزمین طرف متعاقد تعیین کننده شرکت هواپیمایی و سرزمین طرف متعاقد دیگر است.

۴- بادر نظر گرفتن اصول مندرج در بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده، شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد، همچنین می تواند ظرفیتی را برای برآورده کردن نیازمندیهای حمل و نقل بین سرزمینهای کشورهای ثالث مندرج در جدول مسیرهای پیوست این موافقتنامه و سرزمین طرف متعاقد دیگر تأمین نماید.

۵- ظرفیتی که عرضه می شود از جمله تعداد سرویسها و نوع هواپیمای مورد استفاده شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد در سرویسهای مورد توافق براساس توصیه شرکتهای هواپیمایی تعیین شده، مورد موافقت مقامهای هواپیمایی قرار خواهد گرفت. شرکتهای هواپیمایی تعیین شده چنین توصیه ای را پس از شور لازم بین خود و رعایت اصول مندرج در بندهای ۲، ۱ و ۳ این ماده به عمل خواهند آورد.

۶- در صورت عدم توافق بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد، مسایل مشروح دربند (۵) بالا از طریق توافق بین مقامهای هواپیمایی دو طرف متعاقد حل و فصل خواهد شد. تازمانی که این توافق حاصل نشده، ظرفیت عرضه شده توسط شرکتهای هواپیمایی تعیین شده بدون تغییر باقی خواهد ماند.

۷- شرکت هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد حداکثر سی (۳۰) روز پیش از شروع سرویسها در مسیرهای مشخص شده، برنامه های پرواز را به مقامهای هواپیمایی طرف متعاقد دیگر برای تصویب تسلیم خواهد نمود. در مورد تغییرات بعدی نیز از همین قرار عمل خواهد شد. این محدودیت زمانی را می توان در موارد خاص با تصویب مقامهای نامبرده کاهش داد.

ماده ۹

شناسایی گواهینامه ها و پروانه ها

گواهینامه های قابلیت پرواز و گواهینامه های صلاحیت و پروانه هایی که توسط یک طرف متعاقد صادر شده یا اعتبار یافته و یا هنوز به قوت خود باقی باشد، توسط طرف متعاقد دیگر برای بهره برداری

از مسیرها و سروس‌های موضوع این موافقتنامه معتبر شناخته خواهد شد، مشروط بر این که شرایط صدور یا اعتبار این گواهینامه‌ها و پروانه‌ها مساوی یا بیش از حداقل استانداردهایی باشد که به موجب کنوانسیون وضع شده یا خواهد شد. در هر حال هر طرف متعاقد این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که در مورد پرواز از فراز سرزمین خود از شناسایی گواهینامه‌های صلاحیت و پروانه‌هایی که برای اتباع آن توسط طرف متعاقد دیگر یا هر دولت دیگری صادر شده یا اعتبار یافته خودداری نماید.

ماده ۱۰

نرخهای حمل و نقل هوایی

۱- نرخهای مورد اجرا توسط شرکتهای هواپیمایی طرفهای متعاقد در سروسهای مورد توافق در سطح معقولی خواهد بود که با توجه به کلیه عوامل مربوط از جمله هزینه بهره‌برداری و سود معقول و خصوصیات سروس و نرخهای شرکتهای هواپیمایی دیگر که در تمام یا قسمتی از همان مسیرها سروسهای منظم انجام می‌دهند وضع می‌شود.

۲- نرخهای موضوع بند (۱) این ماده براساس قواعد زیر تعیین می‌شود:

الف: هرگاه شرکتهای هواپیمایی تعیین شده دو طرف متعاقد، عضو یک اتحادیه بین‌المللی شرکتهای هواپیمایی با مکانیسم تعیین نرخ باشند و یک قطعنامه نرخ، ناظر بر سروسهای مورد توافق از پیش وجود داشته باشد، نرخها براساس این قطعنامه بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد توافق خواهد شد.

ب: هرگاه قطعنامه‌ای درباره نرخ ناظر بر سروسهای مورد توافق وجود نداشته باشد یا یک یا هیچ یک از شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد عضو اتحادیه شرکتهای هواپیمایی موضوع بند (الف) بالا نباشند، شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد در مورد نرخهایی که برای سروسهای مورد توافق اعمال می‌شود بین خود توافق خواهند نمود.

پ: نرخهایی که بدین ترتیب مورد توافق قرار می‌گیرد لااقل سی (۳۰) روز پیش از تاریخ پیشنهادی اجرا برای تصویب به مقامهای هواپیمایی طرفها تسلیم خواهد شد. این محدودیت زمانی به شرط موافقت مقامهای یادشده قابل کاهش است.

ت: در صورتی که شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفهای متعاقد نتوانند درباره نرخهای قابل اجرا به توافق برسند یا در صورتی که یک طرف متعاقد شرکت هواپیمایی خود را به منظور انجام سروسهای مورد توافق تعیین ننموده باشد و یا چنانچه در فاصله پانزده (۱۵) روز اول از دوره سی (۳۰) روزه موضوع بند (پ) این ماده، مقامهای هواپیمایی یک طرف متعاقد عدم رضایت خود را از هر یک از نرخهای توافق شده بین شرکتهای هواپیمایی طرفهای متعاقد برابر بندهای (الف) و (ب) این ماده به